

Op te bergen
in de band van
3 november 2004

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

**van de vergadering van de
Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie**

---

gehouden op 13 oktober 2004

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Vaststelling agenda	2
Verslag vergadering 8 september 2004	2
Ingekomen stukken	2
Rondvraag	2
IPO-aangelegenheden	3
Gemeenschappelijke regeling De Noordelijke Rekenkamer	3
Stadsontwikkeling en toerisme Meppel	4
Najaarsstukken 2004	7
Evaluatie statenconferentie van 17 september 2004	22
Sluiting	24
Toezeggingen	25

STATENCOMMISSIE BESTUUR, FINANCIËN EN ECONOMIE

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 13 oktober 2004 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

H. Zomer (voorzitter)
H. Baas (ChristenUnie)
L. Bomhof (VVD)
A.H.J. Dohle (VVD)
A. Haar (D66)
F.A.J. Harleman (GroenLinks)
H. Holman (CDA)
A. Huizing (PvdA)
M.H. Jakobs (PvdA)
J. Langenkamp (GroenLinks)
H.P.K.M. Looman (PvdA)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
mevrouw N. Nieuwenhuizen (OPD)
J.G. van Pijkeren (Fractie-de Jong)
G. Roeles (VVD)
E.A. Rougoor (PvdA)
J.P. Sluiter (D66)
E.R. Veenstra (PvdA)
mevrouw G. de Vries-Leggedoor (CDA)
A. Wendt (ChristenUnie)
G. Wieringa (Drents Belang)

Verder aanwezig:

J. Dijks (VVD, gedeputeerde)
J.H. Schaap (PvdA, gedeputeerde)
J. Bosker
T. Lesschen
E.H.C. van der Laan
A. Lanting (VVD)
mevrouw M.J. Berkman-de Haan (GroenLinks)
mevrouw J. Stapert (commissiegriffier)

1. Opening

De VOORZITTER opent om 14.00 uur de vergadering en verzoekt de leden van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit (RIM), die aan de discussie over agendapunt 9 wensen deel te nemen, plaats te nemen op de tweede ring.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat de heer Holman iets later zal komen en dat enkele leden van de fractie van de PvdA nog in aantocht zijn.

3. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER deelt mee dat de heer Ter Beek ziek is en dus niet aanwezig kan zijn. Hij verzoekt de fractie van de PvdA de behandeling van agendapunt 11 uit te stellen tot de volgende vergadering.

De heer VEENSTRA zegt dat ook een onderlinge gedachtewisseling tussen de staten de bedoeling was en dat die wel kan plaatsvinden. In de volgende vergadering kan de heer Ter Beek dan reageren.

De VOORZITTER zegt dat als het nodig is, dit punt ook op de agenda van de volgende vergadering komt.

Spreker herinnert aan de afspraak dat degenen die bij het agendapunt Rondvraag het woord willen voeren dit voor aanvang van de vergadering melden.

Hij deelt vervolgens mee dat de fractie van de PvdA heeft laten weten voor de behandeling van agendapunt 11 wat meer tijd nodig te achten dan is uitgetrokken.

Vervolgens wordt de agenda vastgesteld.

4. Verslag vergadering 8 september 2004

Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

5. Ingekomen stukken

De heer DOHLE verzoekt om agendering van ingekomen stuk A.1 voor de volgende vergadering. Hij wil graag wat nadere uitleg.

Mevrouw MULDER wijst erop dat in de begrotingsstukken ook iets over de Stichting Drentse Bedrijfslokaties (DBL) staat en dat de heer Dohle dus zijn vragen dan kan stellen.

De heer DOHLE wil afwachten wat die bespreking oplevert.

6. Rondvraag

De heer WIERINGA hoort graag iets meer over de volgens het Dagblad van het Noorden door de BVO Emmen opgerichte BV.

De heer SCHAAP zegt dat op het moment dat een gemeente in een BV wil gaan deelnemen, het gemeentebestuur volgens de wet toestemming dient te vragen aan het provinciaal bestuur, waarna het provinciaal bestuur toetst of de deelneming voldoende democratisch is ingebed en gewaarborgd. Dat was het geval en dus is toestemming verleend.

De heer WIERINGA vraagt of het in deze fase van de discussie over de BVO wel handig is daarvoor toestemming te geven.

De heer SCHAAP wijst erop dat de gemeente daarover al enige besluitvorming achter de rug heeft en nu gewoon bezig is met het oprichten van de Stadion BV. De discussie in de staten en de oprichting van deze BV staan geheel los van elkaar.

De heer JAKOBS zegt samen met een aantal mensen een stuk over het Drents Europa Netwerk (DrEUN) te hebben geschreven. Hij hoort graag of dit idee de goedkeuring van de andere fracties heeft. Zo ja, dan gaat de werkgroep door met het organiseren van de eerste bijeenkomst op 1 december.

De heer BOMHOF zegt dat de VVD dit initiatief voor kennisoverdracht over Europese ontwikkeling prima vindt en daarin graag een actieve rol wil spelen.

De heer HOLMAN is het volledig met de heer Bomhof eens.

De heer LANGENKAMP zegt dat ook zijn fractie het een goed initiatief vindt en graag wil meewerken.

De heer WENDT deelt mee dat ook zijn fractie het een prima initiatief vindt. De volgende vergadering zal wel bekend zijn hoeveel geld hiervoor vrijgemaakt moet worden.

De heer SLUITER heeft zich afgevraagd of de doelstellingen en doelen wel helder geformuleerd kunnen worden. Als dat lukt, is dat prachtig en dan steunt D66 DrEUN, maar de fractie heeft geen behoefte aan weer een vage praatclub.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN zegt zich ook te hebben afgevraagd of geen problemen worden gezien die er niet zijn. Er is veel kennis voorhanden, ook in het provinciehuis en het probleem ligt waarschijnlijk bij de bureaucratie in Brussel.

De heer WIERINGA zegt het initiatief wel te steunen.

De VOORZITTER wenst de heer Jakobs succes bij het vervolg.

7. Interprovinciaal Overleg(IPO)-aangelegenheden

Geen sprekers.

8. Statenstuk 2004-150: Gemeenschappelijke regeling De Noordelijke Rekenkamer

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vindt het plezierig dat het een eenvoudige regeling is en dat het bureau op zijn werk wordt afgerekend. Omdat een evaluatie is ingebouwd, kunnen eventuele fouten in een later stadium nog gerepareerd worden.

De heer JAKOBS hoopt dat binnenkort bekend wordt wat op de plek van de apenstaartjes moet staan.

De heer WIERINGA herinnert eraan in de commissievergadering van 16 juni 2004 te hebben gevraagd dit punt bespreekbaar te maken, maar

dat hem toen is verzocht de discussie tot september uit te stellen. Spreker ging hiermee akkoord in de veronderstelling dat dan een goed doortimmerd stuk zou voorliggen. Dat dit niet het geval is, blijkt wel uit de eerste alinea onder het kopje "Juridische vorm" op pagina 8. Daarom de volgende vragen.

- Waar wordt de bevoegdheid gelegd over de besteding van het budget?
- Hoe wordt de onafhankelijkheid gewaarborgd?
- Wie gaat mensen in dienst nemen?
- Met wie hebben die mensen een dienstverband en door wie worden ze betaald?
- Wie betaalt de onderzoeken?

De heer BOMHOF vindt dit een litanie van opmerkingen en aantijgingen die zijn weerga niet kent. Op 6 augustus is er een brief gekomen van de werkgroep welke brief door de heer Huizing is toegelicht. Het gaat nu om een tussenfase, waarin alleen het reglement wordt voorgelegd en verder niets. Het is een juridisch jasje dat nodig is om een rekenkamer te laten functioneren. Wat verder ooit is toegezegd, komt allemaal nog.

De heer WIERINGA bekijkt het toch anders en uit de toelichting blijkt dat ook de werkgroep er anders over denkt. Met dit stuk gaat de fractie van Drents Belang in dit stadium niet akkoord.

De heer HOLMAN deelt mee dat zijn fractie met het stuk instemt. Hij ziet met belangstelling uit naar de inrichting en de eerste onderzoeken van de rekenkamer.

De heer LANGENKAMP gaat akkoord met het stuk. Hij gaat ervan uit dat de hoeveelheid tijd die de leden van de rekenkamer in het werk steken in overeenstemming is met hun vergoeding en dat het om meer gaat dan vier vergaderingen.

De heer SLUITER zegt akkoord te gaan met het stuk.

De VOORZITTER stelt vast dat het stuk in overwegende mate positief wordt beoordeeld en de A-status kan houden. De commissie stemt hiermee in.

9. Statenstuk 2004-156: Stadsontwikkeling en toerisme Meppel

De heer HAAR merkt op dat Meppel in de jaren zeventig veel grachten dempte, die het nu met het oog op de toeristische ontwikkeling weer wil uitgraven. Het is op zich goed in een tijd van economische neergang te investeren in economische impulsen, maar het is de vraag of een toeristische impuls voor Meppel, toch vanouds een marktplaats met een centrumfunctie, het meest geëigend is. Desondanks vindt D66 de voorgestelde bijdrage van de provincie verantwoord, te meer omdat wordt verwacht dat hieruit een structurele werkgelegenheid van 384 arbeidsplaatsen voortvloeit. Het lijkt spreker buitengewoon moeilijk dit aantal te garanderen.

Op basis waarvan wordt bepaald welke stad in aanmerking komt voor een dergelijke bijdrage? Hoogeven krijgt ook een flinke bijdrage en kunnen nu ook plannen worden verwacht van Emmen, Coevorden en Assen? Acht het college de voorspelde ontwikkelingen in de werkgelegenheid in het toerisme reëel?

De heer LOOMAN heeft waardering voor de ambities van Meppel, die op een aantal terreinen goed sporen met het provinciaal beleid. Bij versterking van de stad door verbetering van het woon- en leefklimaat rijst de vraag wat de corporaties doen. Bij hen zit nogal wat geld dat hieraan besteed kan worden en Meppel zou hierop gewezen kunnen worden.

In de Meppeler Courant is gemeld dat de gemeente flink moet bezuinigen, waardoor de ontwikkelingen van Het Vledder wellicht op de lange baan moeten worden geschoven. Verdwijnt daarmee een van de pijlers onder dit voorstel?

Als de andere steden zelf met ook een verhaal komen, moet bekeken worden of dat verhaal in het provinciale beleid past; de provincie moet daarvoor geen centraal beleid ontwikkelen.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN heeft waardering voor het stuk, maar wijst erop dat het toeristisch-recreatief ontwikkelingsplan en het plan voor bereikbaarheid van de binnenstad nog niet uitgewerkt zijn. Als er in de toekomst tekorten ontstaan, mag de gemeente dan weer bij de provincie aankloppen? Het moet niet zo zijn, dat straks slechts een deel van het plan gerealiseerd wordt.

De heer ROELES zegt dat ook zijn fractie het voorstel steunt. De VVD heeft vertrouwen in het plan, dat door de gemeente Meppel zeker haalbaar wordt geacht.

Spreker vertrouwt erop dat Meppel de waterpoort van Noord-Nederland kan worden.

Waarom is er niet voor gekozen de provinciale bijdrage van € 2,3 miljoen uit de Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV) te financieren?

De heer WIERINGA vindt het een mooi project, maar vraagt zich af of dit project dat in een tijd van overvloed is bedacht nu nog wel uitgevoerd kan worden. Is de ambitie van Meppel niet te hoog gegrepen nu 33% van de gelden uit subsidie moet komen?

Meppel vraagt in zijn brief van 30 juli 2004 de provincie om een forse bijdrage om het tekort weg te werken. Op welke gronden wil de heer Schaap deze aanvraag wel honoreren en die van Midden-Drenthe niet? Door wie wordt het verschil tussen de van het Rijk gevraagde en toegekende bijdrage ingevuld?

Op welke gronden wil de gemeente Ogtrop sluiten? Is dit geen geldverkwisting?

De heer HOLMAN zegt dat ook zijn fractie het voorliggende plan waardeert. Het gaat om een substantieel project met allure. Het is voor de andere gemeenten jammer dat het geld hiermee zowat op is. Daarom daagt hij het college uit meer geld te zoeken voor het realiseren van dergelijke projecten.

De heer HARLEMAN zegt dat ook zijn fractie het een goed voorstel vindt.

Als Meppel zijn eigen bijdrage wegbezuinigt, vervalt ook de provinciale bijdrage en kan het plan niet van de grond komen.

Dat de bijdrage uit de reserve Flexibel beleid wordt gehaald, is normaal, maar de spelregels van die reserve schrijven voor dat tweemaal per jaar, namelijk bij de Voorjaarsnota en de Najaarsnota bedragen uit die reserve kunnen worden bestemd. Het college moet dan een overzicht voorleggen van de ingekomen aanvragen en voor de toegekende aanvragen een statenvoorstel maken. Waarom staan de staten toe dat het college zich niet aan die afspraak houdt? De staten kunnen nu geen integrale afweging maken.

Spreker vraagt zich verder af of de staten niet moeten aangeven waarop gemonitord moet worden, dus niet alleen op de financiën maar bijvoorbeeld ook op het aantal arbeidsplaatsen en het aantal extra overnachtingen. Als het college hiermee akkoord gaat, kan het stuk de A-status krijgen.

De heer WENDT is enthousiast over het plan van Meppel. Hij sluit zich aan bij de vragen over het gevolg van de bezuinigingen die Meppel doorvoert.

Meppel blijft verantwoordelijk van de gang van zaken en voor de vele p.m.-posten.

Zorgt het feit dat de rijksbijdrage nog niet de helft van het gevraagde bedrag is, nog voor problemen en blijft de bijdrage van de provincie beperkt tot €2,3 miljoen, ook als er van andere zijden geen bijdragen komen?

De VOORZITTER zegt dat, alhoewel mevrouw Haarsma voor deze zaak portefeuillehouder is, de heer Schaap namens het college zal reageren.

De heer SCHAAP zegt dat mevrouw Haarsma verhinderd is, maar dat het voorstel ook een deel economie en toerisme bevat, hetgeen tot zijn portefeuille behoort.

Meppel wordt net als alle andere gemeenten geconfronteerd met grote bezuinigingen maar dat het college desondanks achter het voorstel blijft staan. De raad moet nu beslissen. Mochten er wel veranderingen in de financiering nodig zijn dan ontstaat een nieuwe situatie.

De heer Harleman heeft formeel gelijk wanneer hij zegt dat ooit is afgesproken tweemaal per jaar een afweging te maken welke uitgaven uit de reserve Flexibel beleid kunnen worden gefinancierd. Maar daarmee is de flexibiliteit natuurlijk wel in belangrijke mate weg. Dit type projecten komt niet volgens schema binnen. Als de gemeente eenmaal heeft besloten dat het zo moet, moet nog rekening worden gehouden met termijnen voor aanvragen uit Kompas en dergelijke en dan gaat het niet aan dat een overheid die een betrekkelijk geringe bijdrage levert, ook nog lange procedures hanteert. Daarom legt het college de staten dit voorstel nú voor.

De heer HARLEMAN vraagt zich af waar het college de moed vandaan haalt eenzijdig te besluiten

zich niet aan de afspraak met de staten te houden.

De heer SCHAAP zegt dat hierover al vaker is gesproken. Het lijkt hem verstandig de regels van de reserve Flexibel beleid aan te passen, waarbij de flexibiliteit wel voorop moet blijven staan.

De heer HARLEMAN wijst erop dat de regeling is bedoeld om de positie van de staten veilig te stellen. De staten moeten de afwegingen kunnen maken en het is dan niet aan het college om eenzijdig te bepalen met deze regeling niet langer uit de voeten te kunnen.

De heer SCHAAP wijst erop dat de regeling in het monistische tijdperk is vastgesteld. De staten maken tweemaal per jaar een afweging, namelijk bij de Voorjaarsnota en bij de begroting. Het college heeft nu alleen niet gewacht met het voorleggen van het stapeltje projecten op een van deze momenten, maar legt deze nu in het kader van flexibel beleid aan de staten voor. De komende tijd zullen nog enkele van deze projecten volgen.

De heer HARLEMAN vindt het verbazingwekkend dat de gedeputeerde dit verhaal vertelt zonder met zijn ogen te knippen.

De heer BAAS is het voor een groot deel met de heer Harleman eens. Het college moet nu echt eens duidelijk maken hoe het met die reserve omgaat. Hij hoort ook graag welke projecten zijn afgewezen. Daarbij kunnen best projecten zitten, die bepaalde fracties belangrijk vinden. Op korte termijn moet duidelijk worden hoeveel geld er nog in de reserve zit, welke projecten nog lopen en hoe kansrijk die projecten zijn.

De heer WIERINGA is het volledig met de heer Harleman eens.

Mevrouw MULDER sluit zich bij de opmerkingen van GroenLinks en de ChristenUnie aan.

De heer SCHAAP zegt dat het college zal komen met een voorstel tot aanpassing van de spelregels van de reserve Flexibel beleid.

Spreker constateert dat behalve Drents Belang alle fracties positief zijn over de voorgestelde investering. De verantwoordelijkheid voor de uitvoe-

ring van de plannen ligt bij de gemeente Meppel. De provincie zal slechts marginaal toetsen. In Assen, Emmen en Coevorden worden ook plannen ontwikkeld. De prioritering van de provincie bij al die plannen is afhankelijk van in hoeverre een gemeente in staat is de plannen inhoudelijk en financieel voor elkaar te krijgen. Dat is in deze tijd niet gemakkelijk. De provincie is via haar afdeling ruimtelijke ordening natuurlijk wel betrokken bij vooral de ontwikkeling van centrumplannen. De onderbouwing van de plannen op toeristisch gebied heeft veel te maken met de aanvraag voor middelen uit Kompas. Het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) en het Rijk stellen de nodige voorwaarden ten aanzien van de monitoring en de provincie kan ervoor kiezen zich daarbij aan te sluiten, want het is natuurlijk niet nodig dat alle instanties gaan monitoren. Het is overigens ook mogelijk dat de raad het college opdraagt te monitoren. Spreker zal nagaan wie voor de monitoring verantwoordelijk is. Mevrouw Haarsma heeft in de Statencommissie RIM gezegd dat het ISV niet alleen bedoeld is voor gemeenten die nu voor hun centrumplannen een beroep doen op de reserve Flexibel beleid, maar voor alle gemeenten. De reserve Flexibel beleid maakt het mogelijk een extra bedrag te geven. Spreker vindt het prachtig dat Ogtrop openblijft.

TWEEDE TERMIJN

De heer HAAR gaat ervan uit in een later stadium iets meer te horen over de monitoring. Hij wijst er naar aanleiding van het project Tuin in de stad op dat er een paar jaar geleden een plan geweest is voor de ontwikkeling van een museum. Heeft dat plan ook nu een rol gespeeld?

De heer LOOMAN lijkt het correct dat spelregels uit het monistische tijdperk worden aangepast. Overigens kunnen de staten te allen tijde besluiten die spelregels opzij te zetten. Spreker heeft een reactie gemist op zijn opmerking over de rol van de corporaties. Het lijkt hem niet nodig dat de provincie zelf monitort, maar de gegevens moeten wel teruggekoppeld worden naar de staten, waarna die kunnen bepalen of de beoogde doelen zijn bereikt.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN heeft het idee dat het voorliggende project wel in de spelregels van

de reserve Flexibel beleid past. Is het bedrag van €2,3 miljoen de uiterste grens?

De heer ROELES is het met de heer Looman eens dat de provincie in dit geval niet zelf ook moet monitoren. De gemeente moet slagvaardig kunnen opereren. Spreker heeft de indruk dat het bij dit project ook om stedelijke vernieuwing gaat en dat dus ook ISV-geld op zijn plaats zou zijn.

De heer SCHAAP wijst erop dat op pagina 5 van de subsidieaanvraag staat dat er ISV-geld in zit. Voor die bijdrage zijn gewoon de spelregels van het ISV gehanteerd en omdat het in dit geval om bijzondere projecten gaat, geeft de provincie een aanvulling uit de reserve Flexibel beleid.

De heer WIERINGA is het nog niet duidelijk waarom Meppel wel geld krijgt en Midden-Drenthe niet. Hoe wordt het verschil van €2,5 miljoen tussen het gevraagde en door het Rijk toegezegde bedrag opgevangen? Hoe zit het met de andere aangevraagde subsidies? Het sluiten van Ogtrop beschouwt hij als kapitaalvernietiging.

De heer HARLEMAN merkt op dat de spelregels voor de reserve Flexibel beleid geen overblijfsel uit het monistische systeem zijn, want alle regelingen zijn aan het dualistische systeem aangepast. De commissie kan dan ook niet besluiten zich nu even niet aan die regels te houden. Het is overigens frappant dat een fractie die tegen de instelling van de reserve Flexibel beleid was, er nu op moet wijzen dat het college zich aan de spelregels dient te houden. Het bedrag dat Meppel nu krijgt, is vergelijkbaar met het jaarbedrag voor een middelgrote provinciale preferente instelling en op zo'n instelling wordt flink gemonitord. De provincie moet daarom, los van wat de andere geldgevers doen, scherper op de gevolgen van deze financiële injectie monitoren. Over hoe dit precies moet, moeten de staten maar eens van gedachten wisselen.

De heer WENDT onderschrijft de opmerkingen van de heer Harleman over de spelregels. Zijn fractie ontvangt graag een lijstje met ingediende, afgewezen en toegewezen aanvragen. Spreker verzoekt de heer Wieringa vragen die al door mevrouw Haarsma zijn beantwoord, in deze commissie niet opnieuw te stellen.

De heer HOLMAN is het met de heer Harleman eens dat het voorliggende voorstel niet aan de spelregels van de reserve Flexibel beleid voldoet.

De heer SCHAAP wijst erop de heer Holman in eerste termijn de loftrumpet over dit project heeft gestoken. Wordt het verhaal nu om procedurele redenen ineens heel anders? Het college zal een voorstel maken om de spelregels te veranderen en daarover kan dan uitvoerig gediscussieerd worden.

De heer HOLMAN meent dat ook na aanpassing van de spelregels de keuze altijd nog op heldere feiten gebaseerd moet zijn. Is dat niet het geval dan gaat een keuze naar willekeur rieken.

De heer SCHAAP merkt op dat de reserve Flexibel beleid ooit voor de staten is opgericht. Hij wijst de heer Wieringa erop dat gemeenten bij het doen van aanvragen niet altijd het onderste uit de kan krijgen. Het is altijd een kwestie van onderhandelen en een beetje koopmanschap is daarbij nooit verkeerd.

Vanuit het provinciehuis worden de corporaties steeds op hun rol gewezen, maar of Meppel de corporaties er ook bij heeft betrokken, weet hij niet.

De heer LOOMAN zegt een bijdrage van de corporaties gemist te hebben. Hij vraagt de heer Schaap hierover contact op te nemen met Meppel en de vraag dan alsnog te beantwoorden.

De heer SCHAAP zal ervoor zorgen dat mevrouw Haarsma die vraag beantwoordt.

Het bedrag van € 2,3 miljoen is niet per definitie een maximum, het was in dit geval gewoon de uitkomst van de onderhandelingen.

Of het museum dat een paar jaar geleden aan de orde was, hetzelfde was als wat nu in de plannen staat, weet hij niet.

De heer HAAR heeft zojuist vernomen dat het plan voor een museum voor tijdelijke kunst is afgeblazen. Het plan voor de gasfabriek is nu het museumplan.

De heer WIERINGA mist nog steeds het antwoord op het verschil van € 2,5 miljoen.

De heer SCHAAP zegt dat de staten zich alleen moeten uitspreken over een bijdrage van de provincie van € 2,3 miljoen. De verantwoordelijkheid voor het sluitend maken van de begroting ligt bij de gemeente Meppel.

Spreekster zal de staten een lijstje sturen met de ingediende, toegekende en afgewezen aanvragen.

De VOORZITTER stelt vast dat de overgrote meerderheid van de commissie het voorstel positief beoordeelt, maar dat het statenstuk desondanks de B-status behoudt.

- 10. Statenummer 2004-153: Najaarsstukken**
- **brief van 14 september 2004, kenmerk 38/6.13/2004009088, inzake Errata/aanvullingen begroting 2005**
  - **tussenrapportage uitvoering begroting 2004**
  - **begroting 2005**
  - **productraming 2005: programma's vertaald naar prestaties**

De heer HARLEMAN vindt de begroting en de begeleidende stukken heel helder. Hij heeft ditmaal vooral aan de hand van de begroting geprobeerd duidelijk te krijgen wat het college zich voorstelt te doen. Om op hoofdlijnen te kunnen sturen zijn vooral tendensen van belang en doelstellingen die niet gehaald dreigen te worden. Daarom kan het deel van de tussenrapportage na pagina 79 wel vervallen.

Spreekster heeft de stukken gelezen vanuit de vraag of de provincie bij uitvoering van de voorgestelde plannen al dan niet in de financiële problemen komt. Hij kan dan ook akkoord gaan met de 4e begrotingswijziging.

Met de 5e begrotingswijziging heeft hij meer problemen. Uit de junicirculaire blijkt dat Drenthe € 1,7 miljoen minder van het Rijk krijgt, maar via de 3e begrotingswijziging hebben de staten het college extra gelden toegekend. Uit de 5e wijziging blijkt dat hiervoor eigenlijk geen goede dekking is. Gelukkig valt het dividend van Essent hoger uit, maar desondanks is er een tekort van 8 ton, dat het college wil dekken uit de risicoreserve van het BTW-compensatiefonds over 2004 en 2005. Reserves en voorzieningen moeten aan een vast omschreven doel besteed worden en wat het college nu doet kan eigenlijk niet, want het effect van alle rekeningen die naar het

Rijk worden gestuurd, is nog niet bekend. GroenLinks zal dan ook tegen dit onderdeel van de 5e begrotingswijziging stemmen. GroenLinks vindt het niet acceptabel dat het college voor 2005 een begroting aanbiedt die met kunst- en vliegwerk, namelijk een greep uit het BTW-compensatiefonds, sluitend gemaakt moet worden. Maar het wordt nog erger, want het college heeft het dividend van Essent hoger geraamd, terwijl meevallers pas mogen worden ingeboekt op het moment dat die echt in kas zijn. Het is hoogst twijfelachtig of de winst van Essent de komende jaren zo hoog blijft. Bovendien hebben de staten besloten een groot deel van de aandelen Essent te verkopen. Als dat gebeurt, valt er in de begroting een structureel gat van € 2,8 miljoen. Op pagina 154 van de begroting staat dat de algemene reserve in 30 jaar kan worden opgegeten. GroenLinks sluit dat uit, want de algemene reserve van € 12,6 miljoen is het weerstandsvermogen voor calamiteiten.

De heer VAN PIJKEREN is niet zo geïnteresseerd in alle cijfers. De stukken zien er prachtig uit, maar het is niet mogelijk een totaal van 632 pagina's te analyseren. Fractie de Jong is meer geïnteresseerd in het inhoudelijke.

De 5e begrotingswijziging sluit met een nadeel van € 36.502,--. Dit nadeel zou kleiner zijn geweest wanneer in de statenvergadering van 17 maart 2004 het amendement dat de VVD over de vrijwillige weidevogelbescherming niet was aangenomen.

De begroting voor 2005 is niet sluitend, maar erger is dat de toelichting niet al te gedetailleerd is. Het lijkt hem toe dat de ambtenaren wel mee willen werken aan een meer projectmatige en inzichtelijke uitwerking van de diverse programma's. In het kader van de Algemene subsidieverordening (ASV) moet meer worden gelet op hoe de gelden zijn besteed en hierover ontvangt Fractie de Jong graag een tussentijdse voortgangsrapportage.

De heer SLUITER zegt dat zijn fractie niet akkoord gaat met het ontvangen van de stukken via het Stateninformatiesysteem (SIS), zolang dat systeem buitengewoon gebrekkig functioneert. In vrijwel elk stuk dat de staten van het college ontvangen, wordt gemeld dat de ambities hoog zijn. Die ambities zijn voor een belangrijk deel ook structureel van karakter, terwijl de voorgestelde

financiering voor een belangrijk deel incidenteel is. Er worden grote bedragen uit de reserves gehaald, die worden gespreid over de vier jaar van deze bestuursperiode. Voor deze collegeperiode deugt daarmee de financiering.

De heer HARLEMAN wijst erop dat de staten bij de behandeling van de Voorjaarsnota een besluit hebben genomen over de reserve Friciekosten ombuigingen van € 6,3 miljoen.

De heer SLUITER erkent dit.

Maar met de voorgestelde financiering worden in de loop van deze bestuursperiode de tekorten op de meerjarenraming steeds hoger. Om de meerjarenraming sluitend te houden, zal op tijd moeten worden nagedacht over hoe de voortgezette ambitie gefinancierd kan worden.

D66 heeft geen moeite met de voorliggende financiële stukken, inclusief de begroting, maar heeft nog wel een vraag over de inflatie. Voor het meerjarenperspectief wordt rekening gehouden met een inflatiepercentage van 2, maar als het achteraf meevalt, is er bijvoorbeeld via de motorrijtuigenbelasting (MRB) te veel geld binnengehaald. Wordt daar in een volgend jaar dan rekening mee gehouden door die extra opbrengst te verrekenen?

De heer BAAS zegt de reserve Flexibel beleid al bij het vorige agendapunt te hebben besproken. Hij vindt het zeer prijzenwaardig dat het college de staten in de tussenrapportage uitvoering begroting 2004 zo uitvoerig heeft geïnformeerd, maar wat hem betreft wordt een volgende keer volstaan met het verstrekken van informatie over aanzienlijke vertragingen of aanzienlijke kostenoverschrijdingen.

Ook de ChristenUnie krijgt de informatie liever gewoon op papier dan via het SIS. Hij leest niet graag van het beeldscherm, het SIS is traag en zijn prints komen vaak bij de verkeerde terecht. Het is goed dat er een burgerjaarsverslag komt, maar gaat dat echt maar € 10.000,-- kosten? Is de ambitie op dit punt dan wel voldoende?

De heer HUIZING heeft tijdens zijn studie gemeenterecht geleerd dat de behandeling van de begroting een van de hoogtepunten is in de relatie tussen het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. De discussie over het begrotingsbeleid in 2005 heeft grotendeels al in juni plaatsgevonden,

maar voor de liefhebbers is er nog genoeg over voor een publiek debat.

Afgezet tegen de financiële problemen waarmee veel gemeenten worden geconfronteerd en waar het bezuinigingsmes tot op het bot gaat, staat de provincie er nog redelijk ontspannen voor

- Overijssel houdt zelfs nog geld over - want het was toch nog tamelijk eenvoudig om tot een sluitende begroting te komen zonder dat er erg veel woorden aan vuil behoeften te worden gemaakt. En als het nodig is, kan ook nog de belastingruimte worden aangesproken.

De PvdA sluit het overigens ook niet uit dat binnen de reserves en voorzieningen nog financiële ruimte aanwezig is. Het college is meermalen gevraagd inzicht te verschaffen in de opbouw van die reserves en aan te geven waarom die destijds zijn ingesteld. Die gegevens moeten voor de volgende statenvergadering beschikbaar zijn.

De PvdA zal zich niet laten weerhouden om met initiatiefvoorstellen te komen die passen binnen haar visie en waarvan de uitvoering extra geld kost.

Ten opzichte van het begrotingsjaar 2004 zijn er grote vorderingen gemaakt met het beter toegankelijk maken van de documenten. Ongetwijfeld heeft de werkgroep uit deze statencommissie daaraan een bijdrage geleverd, al bleek al tijdens de eerste bijeenkomst dat niet alle aanbevelingen al in de begroting 2005 konden worden meegenomen.

In de relatie tussen de begrotingscijfers van 2004 en 2005 en de tussenrapportage uitvoering begroting 2004 is geen constante lijn te ontdekken, waardoor de cijfers niet vergeleken kunnen worden. Spreker is hierover wel in gesprek gegaan met de ambtelijke organisatie en hij is ook naar vermogen geholpen, maar via de telefoon was het moeilijk om volledige duidelijkheid te krijgen. Maar de organisatie ziet dit wel als een verbeterpunt. Ook wat de PvdA betreft mogen de bijlagen in de tussenrapportage vervallen, maar dat maakt de tussenrapportage nog niet overbodig.

De toelichting op de onderscheiden programma's is vaak te beperkt. Zo wordt het budget van het programmaonderdeel algemene ruimtelijke ordening ten opzichte van 2004 ongeveer verdubbeld. Het college heeft binnen de programmaplannen natuurlijk wel de ruimte nodig om zijn werk goed te doen, maar waarop kan straks nog gecontroleerd worden als met de geautoriseerde bedragen de gestelde doelen zijn bereikt? Nog belangrijker

is de vraag of die doelen ook de doelen van de staten zijn. Het is zaak dat scherper wordt aangegeven wat de provincie wil bereiken, wat zij daarvoor gaat doen en wat het mag kosten.

Omdat ook de staten in die verbeterslag een rol kunnen spelen, lijkt het goed de Werkgroep Programmabegroting in samenspraak met de Noordelijke Rekenkamer een tweetal programmaonderdelen te laten uitwerken, bijvoorbeeld de programma's Verkeer en Economie.

Het beheersen moet een belangrijk aandachtspunt zijn. In de brief van 23 augustus van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) wordt gemeld dat de financiële verordeningen te laat zijn toegezonden; dat is een misser.

Het is een verdergaande slordigheid dat in de productenraming de heer Weggemans op enig moment nog als portefeuillehouder wordt vermeld. Iemand die van zijn werk houdt, kan zo'n fout niet maken.

De heer HARLEMAN merkt op dat uit die fout nog weer eens blijkt, hoeveel invloed die man had.

De heer HUIZING gaat ervan uit dat maatregelen worden genomen om dergelijke missers in de toekomst te voorkomen.

Op pagina 99 van de begroting is sprake van de ontwikkeling/start realisatie van de vaarverbinding Erica-Ter Apel. De PvdA wil het doel met die verbinding wordt gediend afgezet hebben tegen de daarmee gemoeide investering.

Op pagina 23 van de tussenrapportage staat dat de Productgroep Verkeer en Vervoer voor enige calamiteiten enige reserve achter de hand wil hebben en dat die reserve gehaald kan worden uit gunstige aanbestedingen. De PvdA is daartegen. Aanbestedingsvoordelen moeten terugvloeien naar de centrale pot. Daarom stemt de fractie ook niet in met het meenemen van een restantbudget naar het nieuwe huisvestingsplan (pagina 29). Waarom kon een bedrag van bijna € 1 miljoen voor het uitvoeren van bodemsanering niet worden aangewend?

Spreker vindt het spijtig dat de financiële gevolgen van door de staten bij de behandeling van de Voorjaarsnota en POP II aangenomen moties niet in beeld zijn gebracht.

De heer LANGENKAMP vraagt of ook aanbestedingswinsten in het openbaar vervoer (OV) terug

moeten vloeien naar de centrale pot en dus niet ten goede mogen komen van ander OV.

De heer HUIZING zegt dat voorstel is dat het binnen dezelfde productgroep blijft, maar volgens zijn fractie moet het geld terug naar de centrale pot. Bij calamiteiten kunnen de staten dan beslissen of het geld daarvoor kan worden gebruikt.

De heer LANGENKAMP stelt vast dat die opmerking dus niet in het algemeen geldt.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN valt het op dat de doelstellingen en beleidsvoornemens erg algemeen geformuleerd zijn. Ook de indicatoren zijn vaak geformuleerd in aantallen of mate van, zonder dat daarbij een nulmeting voorhanden is. Nota's en beleidsstukken zijn natuurlijk geen indicatoren.

In de begroting 2005 worden wel totaalbedragen genoemd van programma- en apparaatskosten, maar welk deel is bestemd voor personeelskosten, de inzet van derden, de aanwending van materiaal, afschrijvingskosten en rentelasten valt daar niet direct uit te halen. Die gegevens konden ook niet uit de tussenrapportage, die overigens wel veel informatie bevat, worden gehaald. Het college wil een egalisatiereserve en een fonds Friciekosten instellen. Het gaat om ruim € 6 miljoen en gelden voor die reserves niet dezelfde regels als voor de reserve Flexibel beleid? Spreekster zegt haar technische vragen aan de ambtenaren te zullen voorleggen. Het zou overigens heel plezierig zijn om voorafgaand aan de commissiebehandeling een technische ronde te hebben.

In de productenraming is een ombuiging van € 652.000,-- meegenomen, maar die is niet echt zichtbaar gemaakt. Waar stemmen de staten mee in als zij daarmee akkoord gaan en waarom kan die ombuiging niet inzichtelijk gemaakt worden? Waarom worden op pagina 3 van de toelichting op het statenstuk verhogingen of verlagingen van posten die elkaar compenseren niet vermeld? Gaat het op pagina 179 onder het hoofdje "Programma financiering bestemming resultaat" wel om lasten en baten? In 2003 is het saldo nul, maar in 2005 ruim € 7,5 miljoen, terwijl het op de pagina's 187 en 189 een bedrag van ruim € 2 miljoen is. Waar zitten de verschillen?

De heer DOHLE zegt ditmaal vooral kritisch naar de eigen uitgaven van te staten te hebben gekeken. Dit brengt hem ertoe de staten te vragen of de Statencommissies RIM en Milieu, Water en Groen (MWG) niet kunnen worden samengevoegd tot een Statencommissie Omgevingsbeleid. Het geeft de staten meer tijd en ontlast de organisatie, waardoor weer kosten worden bespaard.

De heer HARLEMAN wijst erop dat, of er nu twee commissies zijn of een, alle statenstukken toch voorbereid moeten worden. Hoe moet hij die ontlasting dan zien?

De heer DOHLE wijst erop dat het een dagdeel vergaderen scheelt en een verslag en niet te vergeten de catering.

Hij vraagt de staten vervolgens na te gaan of kosten en baten van het SIS wel tegen elkaar opwegen. Moet wat op Internet ontbreekt nog steeds achter het slot van het SIS blijven?

Als het om het beantwoorden van schriftelijke vragen gaat, wordt in de provincie Zuid-Holland vermeld hoeveel ambtelijke kosten aan het beantwoorden verbonden zijn geweest. Spreker stelt de staten voor dit systeem over te nemen, niet om het recht van vragen stellen weg te nemen, maar wel om de afweging voor te leggen of zo'n vraag ook niet mondeling in de commissie kan worden gesteld.

Bij de start van deze statenperiode is afgesproken dat geprobeerd zal worden de burger meer bij de politiek te betrekken. Daarvoor is het van belang dat de burger weet waar de provincie over gaat. Daarvoor is een communicatieplan gemaakt en het valt dan op dat in de begroting geen enkel budget is opgenomen om de burger duidelijk te maken waar de provincie voor staat. In het communicatieplan staat dat in huis-aan-huisbladen advertenties zullen worden geplaatst. Als het om tien paginagrote advertenties gaat, kost dat ongeveer twee ton en daarom zou hiervoor in de begroting een post moeten worden opgenomen. In de begroting staat dat de post voor de DBL bij een goed overzicht van resultaten gecontinueerd wordt. Maar die resultatenoverzichten missen alles wat SMART is. Natuurlijk moeten organisaties wel even op het goede spoor gezet worden, maar DBL heeft een kabbelend verhaal geproduceerd dat eindigt met dat maar doorgedaan moet worden. Er zijn in drie jaar tijd 21 bedrijven gekomen die stuwend geïnvesteerd hebben, maar de

bemoeienissen van DBL daarbij zijn onduidelijk. Daarom moet de doelstellingen scherper geformuleerd worden en moet de instelling daarop afrekenbaar worden gemaakt.

Het bedrag voor zowel de organisatie van de VVV als de promotie is in de staten besproken en op voorstel van de fracties van de PvdA en het CDA is daaraan drie ton toegevoegd. Daarna is een motie van de VVD aangenomen waarin werd uitgesproken dat eerst duidelijk moest worden dat er een deugdelijke financiële basis is. Hiermee wilde de fractie voorkomen dat al het extra geld zou verdwijnen in het vullen van gaten. Het zou daarom goed zijn bij de bespreking van de plannen het financiële overzicht te betrekken. In hoeverre heeft de provincie daar al enig zicht op?

De provincie heeft € 18.000,- verdiend op de pilot-Westerveld, terwijl spreker de indruk had dat die pilot muurvast zat. Wat doet het college om die pilot los te trekken en wanneer kunnen de staten hierover iets verwachten?

De heer LANGENKAMP wijst erop dat de in de statenbreed aangenomen motie genoemde datum niet gehaald wordt. Welke conclusie trekt de VVD hieruit op 3 november?

De heer DOHLE wijst erop dat om tot uitkering van het geld te komen de staten op 1 december in ieder geval de jaarrekening 2003 in hun bezit moeten hebben en op 1 april 2005 een financieel overzicht en een soort van businessplan waarin is beschreven wat men het komende jaar denkt te doen. De kern van het verhaal is dat ervoor gezorgd moet worden dat die dingen gelijk op lopen. Verder gaat hij ervan uit dat het college zich houdt aan wat statenbreed is aangenomen.

De heer LANGENKAMP vraagt wat er moet gebeuren als de financiële onderbouwing nog even op zich laat wachten omdat de organisatie druk bezig is met het promotieplan.

De heer DOHLE zegt dat in Drenthe as verbrande turf is.

De heer LANGENKAMP maakt hieruit op dat het best een paar maanden later mag worden.

De heer DOHLE bestrijdt dat. De motie spreekt voor zichzelf.

De heer ROELES zegt dat ook de VVD de stukken graag op papier wil blijven ontvangen.

De VVD is het met de heer Huizing eens dat van de tussenrapportage het deel na pagina 82 wel kan vervallen, terwijl de toelichting op de in het eerste deel genoemde bedragen zou moeten aansluiten bij het financiële overzicht.

De begroting is eigenlijk een vertaling van wat bij de behandeling van de Voorjaarsnota is afgesproken.

Om haar begroting te sturen heeft de provincie maar beperkte middelen: zij kan de besteding kiezen. Het enige sturende middel zijn de opcenten MRB. Die opcenten zijn een wezenlijk deel van de inkomstenbron. Dat daar in de risicoparaagraaf aandacht aan wordt besteed, betekent dat er ook enig risico aan zit. Dat risico zit 'm in de inning, want die geschiedt door derden en daarop is geen enkele controle mogelijk.

Spreker verzoekt het college te proberen wat meer controle te krijgen op de wijze waarop Drenthe van zijn deel uit de opbrengst MRB wordt voorzien.

De risico's, waarvan sommige groter zijn dan andere, moeten zeker niet worden onderschat. Kleine risico's zijn op dit moment de projecten die in uitvoering zijn na de crash van het Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme (NNBT). Die projecten moeten nauwkeurig worden gevolgd. De componenten die bij de weerstandscapaciteit genoemd worden, moeten niet begrote substantiële kosten dekken. Slechts de posten Onvoorzien, Reserve algemene doeleinden en de structurele begrotingsruimte komen voor dekking van deze risico's in aanmerking; de werkelijke reserve is niet erg hoog en moet zeker als buffer behouden blijven.

In de Voorjaarsnota is voor de interne organisatie een besparing van € 600.000,- voorgesteld, minus het doorbreken van de nullijn. In dit kader wil de VVD vernemen wat de provincie aan adviseurskosten uitgeeft. Voorkomen moet namelijk worden dat bezuinigingen aan de ene kant aan de andere kant teniet worden gedaan door hoge adviseurskosten.

De heer HARLEMAN wijst erop dat wanneer de heer Roeles een grotere flexibiliteit wil, hij moet aandringen op een kleiner vast bestand en het inhuren van meer externen als dat vanwege het werk nodig is.

De heer ROELES erkent dat de besparing dan nog hoger kan zijn dan € 600.000,--. Maar het college mikt met hetzelfde aantal mensen op een besparing van € 600.000,-- en daarom moet ten aanzien van de adviseurskosten de vinger aan de pols worden gehouden.

Over provinciaal bedrijfsinformatiesysteem (*pro^{BIS}*) is sprekers fractie nog niet zo geweldig te spreken en ook de brief van 6 oktober hierover vindt zij nog wel vaag.

De begroting 2005 biedt de ruimte voor uitvoering van een ambitieus bestuursprogramma, maar hierbij zal zeker de nodige voorzichtigheid betracht moeten worden.

(Schorsing van 15.46 uur tot 15.56 uur.)

De heer WIERINGA deelt de mening dat *pro^{BIS}* nogmaals tegen het licht moet worden gehouden. Verder wil de fractie van Drents Belang de MRB niet verhogen; de provincie moet maar intern bezuinigen.

Drents Belang wil ook de stukken op papier blijven ontvangen, maar de informatie mag wel bondiger geformuleerd worden. Om toch te bezuinigen kan worden volstaan met vijf exemplaren per fractie. Op de overige punten zal in de statenvergadering worden ingegaan.

Mevrouw MULDER wijst op de passage in de managementletter dat in de zomer van 2004 zou worden beoordeeld of *pro^{BIS}* goed en bedrijfseconomisch verantwoord werkt en of verdere doorontwikkeling zou moeten plaatsvinden. In de brief van 6 oktober is sprake van projecten die kunnen leiden tot een betere aansluiting op de cyclus van planning en control. Hoe staat het met *pro^{BIS}* en is alles nu in control?

Na ontvangst van alle begrotingsstukken in het weekend van 18 september hadden de leden van de Statencommissie MWG nog exact twee weken om hun bespreking voor te bereiden. Die tijd was echt te kort. De stukken moeten minimaal vier weken van tevoren beschikbaar zijn. Kan het college dit voor de volgende voorjaarsnota en najaarsstukken toezeggen?

Spreekster steunt het verzoek van de OPD om een technische vragenronde in te voeren.

Het CDA mist in statenstuk 153 een korte samenvatting, waaruit de stand van zaken blijkt en waarin het halfjaarsaldo wordt vermeld.

Ook het feit dat de cijfers van de verschillende jaren niet met elkaar vergeleken kunnen worden maakt het heel lastig een oordeel over de stukken te vormen. Het gaat toch om een vergelijking tussen wat beleidsmatig is begroot, wat is gerealiseerd, op welke onderdelen geld over of tekort is en waar moet worden bijgestuurd. Op grond van de voorliggende stukken is het moeilijk het statenlidmaatschap goed te vervullen.

Het is ook het CDA opgevallen dat de heer Weggemans nog in de begroting wordt genoemd. Wat verder opvalt is dat LOFAR (Low Frequency Array) zijn vruchten begint af te werpen, want als dekking voor het burgerjaarverslag komt er geld "uit de ruimte" (pagina 2004-153-9). Op welke planeet groeit de geldboom?

Spreekster gaat ervan uit dat op pagina 2004-153-5 in de paragraaf over de kosten Adviescommissie Personele Aangelegenheden de uitdrukking "ten oprechte" gelezen moet worden als "ten onrechte".

Het CDA vindt het vreemd dat via de 5e begrotingswijziging de 4e wordt gewijzigd, terwijl die 4e nog moet worden vastgesteld en de cijfers op de pagina's 176 tot en met 179 betrekking hebben op de begroting tot en met de 4e wijziging. Is ervan uitgegaan dat de 4e wijziging al is aangenomen? Spreekster vindt het slordig dat het ontwerpbesluit van statenstuk 153 niet direct na de toelichting is vermeld, maar tussen de Productenraming en 4e wijziging van de begroting, en dat in de toelichting op de pagina's 2 en 3 de kolommen "nadeel" en "voordeel" niet op dezelfde plaats staan.

In het verslag van de vergadering van 8 en 9 juni staat dat de heer Dijks heeft toegezegd dat bij de begroting duidelijk zal worden of de bezuiniging van € 1 miljoen op de personeelsuitgaven kan worden bereikt (pagina 54). In de voorliggende stukken is sprake van € 600.000,--. Waarom is het bedrag van € 1 miljoen niet gehaald? Als dat bedrag wel wordt gehaald, is dan nog een verlaging van de MRB mogelijk?

Op de site van het Ministerie van BZK staat bij de Septembercirculaire dat Drenthe in 2005 uit het Provinciefonds € 56.524.000,-- krijgt, ongeveer € 1 miljoen meer dan waarop in de begroting is gerekend. Voor die meevaller heeft het CDA wel bestemmingen: verlaging van de MRB, geld voor kleine organisaties die het moeilijk hebben en de Ruimte-voor-ruimteregeling.

Het college stelt dat het voor de uitvoering van het Collegeprogramma nodig is een bedrag aan de

saldireserve toe te voegen. Een nadere onderbouwing hiervan ontbreekt. Hoe weten de staten nu welk geld wanneer waar wordt uitgegeven? Hetzelfde geldt voor de Egalisatiereserve en de reserve Friciekosten.

Het CDA steunt het verzoek van de heer Huizing om voor de komende statenvergadering een duidelijk overzicht van de reserves te ontvangen.

De heer HARLEMAN vraagt of de uitleg in de Voorjaarsnota met betrekking tot de Egalisatiereserve dan niet duidelijk genoeg was.

Mevrouw MULDER wil weten welke potjes en reserves er zijn, waar het college wat voor wil gebruiken en wanneer die potjes ophouden te bestaan. Zo staat bij onderdeel IV van het ontwerpbesluit niet dat de Egalisatiereserve uitvoering Collegeprogramma moet gelden tot 31 december 2007.

De heer HARLEMAN wijst erop dat het antwoord op deze vraag in de Voorjaarsnota staat. Wat wil het CDA dan nog meer weten?

Mevrouw MULDER zegt een overzicht te willen hebben waaruit blijkt welke potjes waarvoor worden gebruikt. Zo staat op pagina 10 van de begroting wat in 2005 de kosten per inwoner zijn, maar een vergelijking met 2003 en 2004 ontbreekt. Nu moeten alle stukken doorgelooid worden om die gegevens boven water te krijgen en daarvoor ontbreekt veelal de tijd.

De heer DOHLE merkt op dat voor de inrichting van de begroting een ad-hoccommissie is ingesteld die haar werk moet voortzetten. Hij stelt voor de vragen over technische details in het vervolg te behandelen in een vergadering die voorafgaat aan die van de Statencommissie BFE. Maar in dit geval kan die vergadering ook na deze commissievergadering plaatsvinden, want het lijkt hem onmogelijk voor het college om alle technische vragen nu te beantwoorden.

Mevrouw MULDER is blij met deze ondersteuning van haar pleidooi.

In de toelichting op het statenstuk wordt op pagina 4 voor het dividend van Essent ad € 929.344,- verwezen naar de begroting 2005, terwijl het gaat om de begroting voor 2004 en op pagina 9 melding wordt gemaakt van een incidentele meevaller

voor 2004 van € 550.000,-. Hoe zit dit en hoe denkt het college over de mogelijkheid om aandelen te verkopen?

In de Productenraming wordt uitgegaan van een bedrag van € 511.817,- aan verwachte rente. Daarmee is het bedrag van € 500.000,- in de 5e wijziging wel bijzonder groot. Hoe zit dat? Wat is de verklaring voor het bedrag van € 450.000,- voor de reserve Friciekosten?

Op pagina 208 van de Productenraming 2005 is een stelpost Werkgeversbijdrage premiespaarregeling opgenomen, terwijl die regeling volgens de belastingdienst per 1 januari 2003 is opgeheven. Die stelpost was ook nog in de Productenraming 2004 (pagina 189) opgenomen. Als dit geld over is, weet het CDA er wel een bestemming voor. Op pagina 161 van de begroting wordt gemeld dat ernaar gestreefd wordt alle spaarhypotheken over te hevelen naar een bankinstelling. Hoe staat het hiermee en wat zijn hiervan de financiële gevolgen voor de ambtenaren en de provincie?

Op pagina 155 van de begroting is sprake van een "redelijke conditie" van het provinciaal wettelijk, terwijl op pagina sprake is van een "ruim voldoende niveau". Wat zijn de financiële gevolgen van het kiezen voor het een of het ander? Is de post Onvoorzien zo ruim, namelijk € 430.000,- omdat dit wettelijk is voorgeschreven? Als dat niet het geval is, is het CDA ervoor die post te verlagen en daarmee structureel geld voor een andere bestemming vrij te maken. Spreekster is het eens met de sprekers die hebben gezegd dat in de tussenrapportages het deel na pagina 82 kan vervallen.

Is er al enig zicht op het jaarrekeningresultaat 2004? Zij hoopt dat in de managementletter van dit jaar een vet compliment wordt gegeven omdat alles in control is.

De heer HUIZING stelt voor dat alle feitelijke vragen schriftelijk worden beantwoord. Als dit antwoord niet naar genoegen is, kan er in de statenvergadering op teruggekomen worden.

Mevrouw MULDER zegt hiermee in te stemmen als die antwoorden binnen drie dagen beschikbaar zijn. De fractie kan dan nog bepalen of er in de statenvergadering op teruggekomen moet worden.

De heer DOHLE zegt daarom een mondelinge technische ronde te hebben voorgesteld. Die mogelijkheid heeft zijn voorkeur.

De heer VEENSTRA meent dat wanneer het college de vragen binnen een week beantwoordt, de staten nog voldoende tijd hebben.

De heer HOLMAN vindt dat de politiekrelevante vragen wel in deze vergadering beantwoord moeten worden.

De heer DIJKS merkt op dat er vroeger wel eens een bijeenkomst is geweest waarin de financieel specialisten de technische vragen beantwoordden. Dit jaar hebben diverse statenleden contact opgenomen met de ambtenaren en antwoorden op hun vragen gekregen.

Met de medewerkers is afgesproken dat de technische vragen in ieder geval de volgende week worden beantwoord, maar daarnaast is het mogelijk een bilateraal overleg met de heren Van der Laan of Bosker te hebben.

De heer BAAS zegt dat de heer Dijks in het verleden vaak het ijzersterke argument gebruikte van een vakantie.

De heer DIJKS wijst erop dat niet alle medewerkers vakantie hebben. Er kan op vertrouwd worden dat de vragen snel worden beantwoord.

De heer BAAS stelt vast dat het argument "vakantie" vanaf nu nooit meer wordt gebruikt.

De VOORZITTER vraagt de commissie akkoord te gaan met de toezegging dat de vragen volgende week beantwoord zijn.

Mevrouw MULDER zegt daarmee akkoord te gaan als de antwoorden volgende week woensdag binnen zijn.

De VOORZITTER constateert dat de commissie met de toezegging instemt.

De heer DIJKS zegt dat er na de 4e en 5e nog een 6e begrotingswijziging komt. In december komt een voorstel aan de orde over de nieuwe systematiek, bij aanvaarding waar van aan ieder voorstel een begrotingswijziging wordt gekoppeld. Omdat de een het allemaal wat eenvoudiger en

de ander het juist uitgebreider wil, moet er voortdurend gelaveerd worden. Het gaat er om dat de "W-vragen" zoals die op pagina 7 van de begroting zijn geformuleerd, beantwoord worden. In de begroting worden de kaders gesteld en bij de jaarrekening moet duidelijk worden of daaraan is voldaan.

De tussenrapportage is een eerste proef en betekende voor de medewerkers gigantisch veel werk, dat tussen al het andere werk door moest worden gedaan, maar in de Financiële verordening staat dat zo'n rapportage er moet komen. Het gaat erom duidelijk te maken of zich het afgelopen halfjaar duidelijke wijzigingen hebben voorgedaan, maar het voorstel om het deel vanaf pagina 83 te laten vervallen, neemt spreker graag over.

In antwoord op de opmerkingen over *pro^{BIS}* deelt spreker mee dat de organisatie in control is. Was dit niet het geval, dan had geen halfjaarrapportage aangeboden kunnen worden. Het kan natuurlijk altijd nog beter, maar het blijft wel mensenwerk. Bij het putten uit het BTW-compensatiefonds is terdege rekening gehouden met de voorschriften van BZK en bovendien blijft er nog zoveel geld in het fonds over dat het college geen enkel probleem verwacht.

De heer HARLEMAN wijst op hetgeen op pagina 146 van de begroting onder het hoofdje "Ontwikkeling van het risico" staat.

De heer DIJKS merkt op dat de algemene reserve er is voor de echte risico's.

De heer HARLEMAN zegt dat de staten hebben besloten een zeker risico af te dekken voor het geval er minder BTW terugkomt dan de korting op het Provinciefonds.

De heer DIJKS zegt dat het fonds voldoende is gevuld - het bevat ruim €5 miljoen - om de risico's af te dekken.

De heer HARLEMAN leest in de begroting dat het risico nog niet bekend is. Het verhaal van de heer Dijks is geënt op het feit dat het college geld tekort komt op de begroting 2004. Hij houdt daarom staande dat het college onverantwoord bezig is door zo te handelen.

De heer DIJKS zegt dat het college het allemaal volledig verantwoord acht, omdat er ruim vol-

doende geld in het fonds zit om eventuele risico's op te vangen.

In de richting van de heer Van Pijkeren merkt spreker op dat de "W-vragen" steeds het toetsingskader zijn.

Hij is blij dat D66 uit de begroting opmaakt dat het college ambities heeft en staat is die meerjarig te dekken. De begroting is gedekt tot en met 2007 en in de meerjarenraming zijn ook in 2008 voldoende middelen aanwezig voor het programma van het nieuwe college.

Bij de inflatiecorrectie gaat het om een gemiddelde over vier jaar; ieder jaar telt dus voor een kwart.

Als het om SIS gaat zal in overleg met de griffier en de medewerkers bekeken worden of tijdens een statenvergadering niet nog eens een inloopspreekuur kan worden gehouden, waar iedereen zijn vragen kwijt kan, want voordat er veranderingen worden aangebracht, moet eerst duidelijk zijn wat er veranderd moet worden.

Voor het burgerjaarverslag lijkt een bedrag van € 10.000,- voldoende, het is het bedrag dat het ook het afgelopen jaar heeft gekost.

Het is geen sinecure precies aan te geven waaruit de reserves nu precies bestaan. Intern wordt de hele zaak doorgevlooid en daarna zullen de staten hierover een notitie ontvangen. Maar dat zal zeker niet voor de volgende statenvergadering zijn, op zijn vroegst voor de statenvergadering van december. Als dan blijkt dat er in de reserves ruimte zit, kan daarover gesproken worden, maar nu al is duidelijk dat er niet heel veel geld in die reserves zit.

De heer HUIZING zegt dat het erom gaat duidelijk te krijgen of de provincie zich rijk rekent of dat de bedragen heel reëel zijn.

De heer HARLEMAN merkt op dat bij de Voorjaarsnota al € 14 miljoen uit de reserves is gehaald.

De heer HUIZING meent dat ook de vraag aan de orde moet komen of de reserves nog wel voor het doel waarvoor zij zijn opgebouwd, benut moeten worden. De fractie van de PvdA kan leven met de toezegging dat de door het college toegezegde notitie begin 2005 kan worden behandeld.

De heer DIJKS zegt dit toe. Het college wil het ook allemaal wel eens weten.

De VOORZITTER stelt vast dat die notitie in de vergadering van 19 januari 2005 aan de orde komt.

De heer DIJKS meent dat de staten moeten beslissen welke productgroepen onderwerp van een pilot worden. Het college werkt dan graag mee. De staten hebben in maart 2004 de Financiële verordening vastgesteld, maar het was niet duidelijk voor welk moment de stukken bij BZK moesten zijn. Drenthe probeert zich altijd aan de regels van het kabinet te houden.

Voor al het geld voor het kanaal Erica-Ter Apel bij elkaar is, komt het college met een voorstel hoe het dit project denkt te regelen. Dat is voor de staten het beste moment om een afweging te maken.

Met zijn opmerking over de toevoeging van het aanbestedingsoverschot heeft de heer Huizing in principe gelijk, want voordelen die in de organisatie worden behaald, moeten naar de algemene middelen terugvloeien. Maar in dit geval was er sprake van een onderuitputting, waarna de egaliseringsreserve weer aangevuld moest worden. Geprobeerd zal worden te voorkomen dat de ramingen heel hoog en de begrotingen heel laag uitvallen en dat een spaarpot gecreëerd wordt.

Vanwege het voorkomen van extra kosten is besloten de milieumaatregelen gelijk te laten lopen met de uitvoering van het nieuwe huisvestingsplan. Die maatregelen worden dus puur vanwege die planning uitgesteld.

De provincie krijgt voor de bodemsanering voor een programmaperiode bij voorschot gelden van volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieu-beheer. Er moesten nog twee heel grote projecten gerealiseerd worden, namelijk Huizing in Nieuw-Roden en het project Moezelstraat in Assen. Het ging om projecten van zo'n € 10 miljoen. Daarvoor is geld gekomen, dat specifiek voor die projecten was bedoeld en het geld dat niet wordt gebruikt, moet worden teruggestort.

Ook het geld dat gedurende de programmaperiode voor de andere projecten niet wordt gebruikt, moet terug.

De heer HUIZING constateert dat in dit geval de schuld niet bij de provincie lag.

De heer DIJKS wijst erop dat door gebruik te maken van nieuwe technieken, winsten gerealiseerd konden worden. Gelden die in de ene peri-

ode niet gebruikt zijn, gaan naar de volgende periode, maar er moet per periode afgerekend worden.

In reactie op de opmerking dat bij de behandeling van de Voorjaarsnota en POP II aangenomen moties niet in de begroting zijn vertaald, merkt spreker op dat het daarbij veelal om proceskosten en bepaalde programma's gaat. Bovendien moet op bepaalde punten nog beleid worden vastgesteld.

Spreker verzoekt mevrouw Nieuwenhuizen haar vragen aan de ambtenaren voor te leggen. Het normale budget voor communicatie moet toereikend zijn om het communicatieplan uit te voeren. In de begroting voor 2003 was een extra budget opgenomen voor de verkiezingscampagne, maar ook het rondje dat staten en college in het kader van POP II door de provincie hebben gemaakt, was puur communiceren met de Drentse burger.

Mevrouw DE VRIES constateert dat het bedrag dat in de begroting voor communicatie is opgenomen dus voor zowel gedeputeerde staten (GS) als provinciale staten (PS) is bedoeld.

De heer DIJKS ontkent dit. De staten hebben hun eigen budget.

In het portefeuillehoudersoverleg in het IPO hebben de gedeputeerden wel eens gesproken over hoe meer grip is te krijgen op de gegevens die de Rijksdienst voor het wegverkeer aanlevert. Het gaat daarbij om behoorlijke bedragen en elk miljoen dat Drenthe meer kan vangen, is welkom.

De heer ROELES zegt niet te suggereren dat er miljoenen meer te halen zijn. Het gaat erom dat deze wezenlijke bron van inkomsten nu niet gecontroleerd kan worden. Dat moet echt geregeld worden.

De heer DIJKS zegt toe dit punt nogmaals in het IPO in te zullen brengen.

In de begroting is niet het bedrag van 8 ton dat in de Voorjaarsnota was opgenomen, maar een bedrag van € 1 miljoen opgenomen als bezuiniging op de interne kosten. In 2008 zal er € 1 miljoen op de interne organisatie bezuinigd zijn.

Mevrouw MULDER zegt dat het zo niet in de notulen van de vergadering van 8 en 9 juni staat. Op pagina 55 vraagt de heer Veenstra of er dus in de

begroting 2005 een taakstellende bezuiniging van € 1 miljoen wordt opgenomen, waarop de heer Dijks antwoordt: "Ja, wij nemen die uitdaging aan. Als blijkt dat die bezuiniging niet gehaald kan worden dan zullen wij dit bij de begroting duidelijk maken. Maar wij gaan voor het miljoen." Waarom wordt die bezuiniging dan niet in 2005 gerealiseerd?

De heer DIJKS zegt dat wanneer die bezuiniging al in 2005 gerealiseerd moet worden, de stukken die vanaf nu gaan verschijnen nog meer onduidelijkheden en slordigheden bevatten. Het zal een gigantische inspanning kosten om die bezuiniging in 2008 te realiseren.

De heer HARLEMAN wijst erop dat die bezuiniging wel is toegezegd. Als die bezuiniging niet kan worden gehaald, moet de gedeputeerde wel met een duidelijke uitleg daarvoor komen.

De heer DIJKS zegt aan de afspraak te voldoen, want de bezuiniging van een miljoen is in de meerjarenraming opgenomen.

De heer HARLEMAN herhaalt dat die bezuiniging voor 2005 is toegezegd.

De heer DIJKS zegt zeker te weten dat niet te hebben toegezegd.

De heer HARLEMAN zegt dat het verslag dan fout is.

De heer WIERINGA gaat ervan uit dat wat in het verslag staat, juist is.

De heer DIJKS herhaalt dat het onmogelijk is die bezuiniging in 2005 te realiseren.

Mevrouw MULDER stelt vast dat de gedeputeerde hetgeen hij op 8 en 9 juni heeft beloofd, dus niet nakomt. Het staat allemaal op pagina 55 in de rechterkolom.

De heer DIJKS wijst erop dat het in de Voorjaarsnota genoemde bedrag van 8 ton niet op 2005 slaat, maar op 2007. Daar is waarschijnlijk het misverstand door ontstaan.

Mevrouw MULDER verwijst nogmaals naar het verslag en hoort graag wat de heer Dijks daarvan niet begrijpt.

De heer DIJKS zegt dat de vraag van de heer Veenstra of het bedrag van 8 ton een miljoen kon worden, bevestigend is beantwoord. Maar het gaat dan wel om het eind van de periode en niet om 2005.

Mevrouw MULDER zegt dat de heer Veenstra wel het jaar 2005 heeft genoemd en dat de gedeputeerde daarop een bevestigend antwoord gaf. Of het verslag is niet correct...

De heer DOHLE zegt zeker te weten dat bij de behandeling van de Voorjaarsnota het ambtelijk apparaat in een fasering een bezuiniging van € 1 miljoen is opgelegd. Het kan zijn dat andere fracties een andere conclusies uit de tekst in het verslag trekken, maar het besluit dat bij de behandeling van de Voorjaarsnota is genomen, was volstrekt helder.

De heer DIJKS neemt aan dat de heer Veenstra het ook zo begrepen heeft. Hoe het precies getuuleerd is, weet hij niet, want hij leest de verslagen niet allemaal na. Het moet duidelijk zijn dat het niet de bedoeling was in 2005 een bedrag van € 1 miljoen op de interne organisatie te bezuinigen.

De heer WIERINGA zegt dat dan het verslag niet goed is.

De heer DIJKS noemt dit een mogelijkheid. Overigens is nu de begroting aan de orde en die begroting is een uitvloeisel van de Voorjaarsnota. Het bedrag van 8 ton sloeg op het eind van de periode en daar is toen een miljoen van gemaakt. Als het college er niet in zou slagen dit door te voeren, zou hij bij de staten terugkomen.

De heer HUIZING deelt mee op 3 november op dit punt terug te zullen komen. Hij zal nog eens nagaan hoe precies is gegaan.

De heer DIJKS hoopt dat de commissie het met hem eens is dat een bezuiniging van € 1 miljoen per 1 januari 2005 echt killing is. Het college heeft voor die bezuiniging een fasering aangegeven.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN wijst erop dat zo'n bezuiniging natuurlijk altijd kan, maar dat het college haar niet wil.

De heer DOHLE merkt op dat zo'n bezuiniging ook helemaal niet is aangenomen. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota is een motie ingediend om gefaseerd over een aantal jaren een bezuiniging van € 1 miljoen door te voeren. Als het verslag een andere tekst geeft, is dat een omissie en als het anders gezegd is, is het ook een omissie, maar de motie was helder.

De heer VEENSTRA lijkt het belangrijk dit allemaal even na te gaan.

De heer DIJKS merkt op dat in de begroting al de cijfers van de jaren 2003 en 2004 zijn genoemd en dat in het kader van het groeiemodel de cijfers steeds verder zullen worden verfijnd. Maar bij een organisatie die in verandering is, zal het nooit lukken alle gegevens een op een te vergelijken. Het college heeft niets te verbergen en streeft daarom naar een zo groot mogelijke inzichtelijkheid.

Het verschil tussen de bij het dividend Essent genoemde bedragen wordt veroorzaakt door het verschil in de raming en de werkelijke opbrengst. Over 2003 was het dividend € 3,5 miljoen en voor 2005 wordt op basis van de halfjaarrapportage van 2004 € 2,8 miljoen ingeboekt.

Minister Brinkhorst heeft deze week bekendgemaakt vast te houden aan de splitsing en pas als de Tweede Kamer zich ook hiervoor heeft uitgesproken, is het mogelijk aandelen te verkopen. In het kader van de financiering van de Zuiderzeelijn zijn hierover heldere afspraken gemaakt en als het zover is, komt het college met een voorstel. Op dit moment mag er niet eens verkocht worden. De provincie heeft bij een aantal bankinstellingen offerte aangevraagd voor de hypotheeken. Zodra het college een afweging heeft gemaakt, zal het de staten een voorstel voorleggen.

De afgelopen jaren is de nodige malen een beroep gedaan op de post Onvoorzien en daarom acht het college het verstandig die post een bepaalde omvang te laten hebben.

Mevrouw DE VRIES vraagt of wanneer er iets met die post gebeurt, de staten daarvoor een voorstel voorgelegd krijgen.

De heer DIJKS zegt dat dit in de Financiële verordening is geregeld.

Mevrouw DE VRIES zegt dat dus de staten er niets over te zeggen hebben en het college vrij over die post kan beschikken.

De heer DIJKS wijst erop dat dat het besluit was. Het college probeert altijd zo correct mogelijk te handelen.

Mevrouw MULDER is benieuwd naar het lijstje met bedragen waarvoor een beroep op die post is gedaan.

De heer DIJKS zegt dat dit in de begrotingswijzigingen is terug te vinden.

De heer SCHAAP zegt niet de indruk te hebben dat de pilot-Westerveld vastzit. De eerste fase is afgesloten en nu wordt samen met de gemeente gezocht naar oplossingen voor recreatiebedrijven die op enigerlei wijze in de knel zitten. Daarbij wordt niet gedacht aan het inschakelen van grote circuits.

Het college voert aangenomen moties uit en daarom is de VVV-organisaties meegedeeld dat zij eerst een financieel plaatje en een ondernemingsplan dienen voor te leggen. Dat plan is ontvangen en dat wordt nu beoordeeld. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de uitspraak van de staten dat de organisaties wel op weg geholpen moeten worden. Die organisaties moeten de mankracht hebben om plannen in elkaar te zetten en daarvoor is geld nodig. Het gaat dan niet om een structurele bijdrage. Daarna komt de fase hoe de uitvoering wordt aangepakt en gefinancierd. Daarover gaat spreker met de organisaties in gesprek en daarmee voldoet hij aan de wens van de staten om duidelijk te hebben wat er in de VVV-wereld gebeurt. Dat blijft, gelet op de ontwikkelingen in Oost-Groningen van belang. Als dit allemaal is gebeurd, zullen de staten daar inzicht in krijgen.

De heer DOHLE vraagt of het college wel aan de in het amendement gestelde voorwaarden tegemoet kan komen.

De heer SCHAAP zegt vooral aandacht te hebben voor de uitspraak van de staten dat het college iets moet doen om het proces op gang te krijgen.

Het college wil daar geld in steken en wil dus weten wat de plannen zijn en hoe de financiële situatie is. Maar de eerste stap moest ook gezet worden.

De heer DOHLE wijst erop dat wanneer op 1 december de jaarstukken over 2003 niet binnen zijn, de VVV echt een organisatorisch probleem heeft.

De heer SCHAAP wijst erop dat die jaarstukken van wel vijf organisaties moeten komen. Wil de heer Dohle de jaarstukken van al die organisaties ter beoordeling voorgelegd krijgen? Het gaat het college alleen om de vraag welke prestatie tegen welke prijs geleverd wordt.

Het probleem is dat de VVV+ er nog niet is, terwijl de staten hebben uitgesproken dat het college de opstart van die VVV mogelijk moet maken. Dat gebeurt en daarna wil het college een ondernemingsplan en in ieder geval een begroting zien. Daar wordt ook wel aan gewerkt, maar het college wil echt niet een beetje meebesturen; het is alleen op verzoek van de staten bereid in de aanvangsfase iets te doen.

De heer DOHLE erkent dat de gelden die de provincie in het op poten zetten van de nieuwe structuur steekt, niet bedoeld zijn om gaten te dichten die ontstaan als er allerlei lijken uit de kast vallen. Daarom willen de staten de stand van zaken op 31 december 2003 weten. De jaarrekeningen moet er ook gewoon zijn, zeker wanneer de instanties met elkaar gaan fuseren.

De heer SCHAAP vraagt zich af of de provincie wel de partij moet zijn die zich uitsprekt over de vermogens en het fusieproces. Het gaat hem erom dat wanneer de provincie met de Stichting VVV+ in zee gaat, dat gebeurt op basis van een ondernemingsplan en een goede begroting. Het bestuur van de stichting moet besturen en omdat de provincie niet langer structureel zal subsidiëren kan zij, als het niet goed dreigt te gaan, zich meteen terugtrekken. Het gaat om prestatie en subsidie.

De heer WIERINGA lijkt het verstandig eerst de stand op 31 december 2003 vast te leggen. Alleen dan kan een toestand als met het NNBT voorkomen worden.

De heer SCHAAP wijst erop dat de verantwoordelijkheden nu goed gescheiden worden en dat dat gevaar er daarom niet is.

De heer BOMHOF wijst de heer Schaap op het door de staten op 7 juli 2004 aangenomen amendement. De staten willen weten hoe de stichting er financieel voorstaat en hoe sterk het bedrijfsplan is. Afgesproken is dat de jaarrekening 2003 voor 1 december beschikbaar is, dat er een meerjarenbegroting 2004-2007 komt, dat een bedrijfsplan wordt opgesteld voor de inrichting van de administratieve organisatie en dat er een marketing- en promotieplan komt voor de periode 2004-2007.

De heer SCHAAP zegt dat daarover geen enkel verschil van mening bestaat.

De heer BOMHOF deelt mee in december op deze prestatieafspraken terug te komen.

De heer SCHAAP merkt op dat hij de Stichting VVV Drenthe+ in oprichting niet kan dwingen op 1 december de fusie al te hebben afgerond. Moet de provincie zich terugtrekken als die fusie dan nog geen feit is? Waarom hebben de staten dan gezegd dat het college iets zou moeten doen aan de promotie van Drenthe en aan de totstandkoming van de VVV, terwijl dit toch geen verantwoordelijkheid van de provincie is? Als de staten uitspreken dit wel een verantwoordelijkheid van de provincie te vinden dan is het niet het college dat niets heeft geleerd.

Het was de wens van de staten om in de opstartfase voor mankracht te zorgen om dingen op papier te krijgen. Dat is gebeurt en nu zal het college zo snel mogelijk de programmatische aanpak oppakken. Of het nu om een VVV of om een museum gaat, de ASV geldt.

De heer BOMHOF zegt de financiële situatie van dit en de komende jaren goed in beeld te willen hebben. De provincie stelt een fors bedrag beschikbaar en de staten willen tijdig weten of dat geld goed besteed wordt.

De heer SCHAAP wijst erop dat het geld nog niet allemaal is uitgegeven. Voor het college geld beschikbaar stelt, wil het wel eerst een en ander zien. Op het moment dat de provincie een beschikking afgeeft voor een bepaald bedrag voor de campagne, is het lijstje van de staten ook dat

van het college. Het college is met de stichting in gesprek over het ondernemingsplan en de begroting. Maar het halen van de datum van 1 december is een verantwoordelijkheid van de VVV en niet van het college.

De provincie werkt met de gemeenten samen in de Stichting DBL. Het hoofddoel is het voorkomen van onderlinge concurrentie op het punt van bedrijventerreinen. Het stichtingsbestuur heeft een evaluatie gedaan en nu ligt de vraag voor of de provincie voor een periode van vier jaar hiermee verder wil. De provincie wil dat, want DBL blijkt te functioneren. Met de Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij (NOM) is hierover een managementcontract afgesloten. De provinciale bijdrage blijft gelijk, terwijl de kosten toch stijgen. Het is buitengewoon moeilijk voor het aantal acquisities een reële doelstelling op te nemen, want de economie speelt hierin een grote rol. De NOM zorgt ervoor bij de deur te staan van bedrijven die ook maar enigszins het plan hebben te verkassen. Over de vaarverbinding Erica-Ter Apel zal de stuurgroep eind 2004 rapporteren. Ook de Stuurgroep agenda Veenkoloniën moet dan nog rapporteren en pas daarna kunnen de alle meebetalende instanties een besluit nemen. Spreker zal de wel wat ingewikkelde procedure op papier zetten en die de staten toesturen. De staten weten dan wanneer dit project dat zonder bedrag in de begroting is opgenomen aan de orde komt.

De heer DIJKS is de heer Roeles nog een antwoord schuldig over de adviseurskosten. Die kosten zitten in de post Apparaatskosten.

De heer ROELES zegt juist een splitsing van die kosten te willen.

De heer DIJKS wijst erop dat met *pro^{BIS}* geprobeerd wordt de financiële administratie te koppelen aan de salarisadministratie. De kosten voor externe adviseurs bij de diverse productgroepen rollen er dan vanzelf uit. Bij vergunningverleningen op het gebied van milieubeheer zullen altijd externen betrokken worden. Hij zegt toe dat de splitsing zal plaatsvinden, maar kan daaraan nog geen datum koppelen. Het college wil die kosten zelf ook weten.

De heer WIERINGA merkt op dat het er niet om gaat dat geen externen meer ingehuurd mogen

worden, de kosten ervan moeten alleen inzichtelijk worden gemaakt.

De heer DIJKS zegt dat nu nog niet te kunnen doen omdat daarvoor alle posten handmatig doorgevluid moeten worden.

Mevrouw MULDER mist nog een antwoord op haar vragen over het zicht op de jaarrekening 2004 en de premiespaarregeling.

De heer DIJKS zegt geen aanwijzingen te hebben voor forse overschrijdingen of onderbestedingen. Wanneer het geld niet is besteed of wanneer nog niet met het werk is begonnen, gaat het terug naar de algemene middelen; dat is de afspraak en die afspraak is een grote stimulans voor iedereen om keihard aan het werk te gaan. Daarnaast zijn er natuurlijk externe posten en die kunnen mee- of tegenvallen, maar ook daar heeft spreker nog geen zicht op.

Voor het antwoord op de vraag over de premiespaarregeling verwijst hij naar de ambtenaren. Die vraag wordt net als alle andere technische vragen schriftelijk beantwoord.

(De heer Sluiter verlaat de vergadering.)

TWEEDE TERMIJN

De heer HARLEMAN zegt de drie vragen van de VVD positief te beantwoorden. Inmiddels is onderling al afgesproken dat SIS ook via Internet beschikbaar moet zijn.

Het voorstel van het CDA voor de post Onvoorzien lijkt hem zeer onverstandig en hij is het ook niet eens met de opvatting van Drents Belang dat zijn opmerkingen in de statenvergadering wil maken. De commissievergadering is bedoeld om elkaar te beïnvloeden.

Voor GroenLinks zijn op het punt van de financiën twee dingen van belang: het college mag niet een bedrag van € 1 miljoen uit het BTW-compensatiefonds halen en er mag niet een nog groter structureel beslag worden gelegd op de van Essent te verwachten inkomsten. Als is besloten de aandelen te verkopen, moet in de jaren voorafgaand aan die verkoop het structureel beslag op de inkomsten daaruit tot nul worden teruggebracht. In de begroting 2005 moet daarom voor de komende jaren al een bezuinigingstaakstelling van € 2,8 miljoen worden opgenomen.

Dat het lastig is op hoofdlijnen te besturen, blijkt wel uit het feit dat de staten willen weten hoeveel externe adviseurs door het college worden ingehuurd. Het college moet met een bepaald budget een taak uitvoeren en hoe het dit doet, is vanuit het oogpunt van besturen op hoofdlijnen, oninteressant.

Spreker wijst erop dat de staten de productenraming niet vaststellen en de vraag is dan ook in hoeverre het college vrij is daarin te schuiven. De bedragen in de begroting zijn heel globaal. Het college besluit bijvoorbeeld de subsidie aan DBL structureel te maken en het geld daarvoor voor een deel bij Syntens weg te halen. Dit mag wel, maar eigenlijk moet het college aangeven dat het door een verschuiving van de middelen de geformuleerde doelstelling beter denkt bereiken. Kan bijvoorbeeld ook de subsidie aan de Milieufederatie worden verminderd om de doelstelling op een andere manier te bereiken? Over die vragen wil spreker graag eens met de commissie van gedachten wisselen.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt of hierover dan niets in het Besluit begroting en verantwoording staat.

De heer HARLEMAN zegt dat de staten de Productenraming voor kennisgeving aannemen.

De heer DIJKS wijst erop dat de leidraad de Financiële verordening is. De schuifmogelijkheden binnen de programma's zijn helder omschreven.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN zegt dat het dan alleen gaat om programmakosten en apparaatskosten. Het blijft daarom moeilijk om alleen op basis van de begroting de controlerende functie uit te oefenen.

De heer WIERINGA zegt in de korte tijd tussen 18 september en nu niet in staat te zijn geweest alle stukken goed door te nemen. Vanwege de tijdnood heeft de fractie van Drents Belang besloten haar standpunten in de statenvergadering naar voren te brengen. Vooral voor de kleine fracties is het erg moeilijk de hele materie te behappen.

De heer VAN PIJKEREN wil zijn vraag om meer detaillistische informatie wat nader toelichten. Op pagina 100 van de begroting 2005 is vermeld dat

de lasten van het Programma toerisme en recreatie 0,7% van de totale begroting beslaat. Op de pagina's 98 en 99 is vermeld waar die 0,7% voor bestemd is, maar hoeveel geld naar de ontwikkeling van Veenhuizen gaat, is niet vermeld. Het lijkt spreker niet te veel gevraagd dat de ambtenaren meer projectmatig en inzichtelijk te werken, waardoor de details van de begroting duidelijker worden.

De heer DIJKS wijst erop dat dat inzicht verkregen kan worden uit de productenraming. Op pagina 100 wordt alleen vermeld dat van het totale begrotingsbedrag 0,7% naar dit programmaonderdeel gaat.

De heer VAN PIJKEREN zegt dat in de productenraming nog geschoven kan worden. De staten willen uit hoofde van hun controlerende taak weten wat er met de gelden gebeurt.

De heer DIJKS merkt op dat de staten daarvan achteraf een verantwoording krijgen.

De heer VAN PIJKEREN zegt dat dan het geld al is uitgegeven.

Spreker steunt het voorstel van de heer Harleman om in de commissie te bespreken hoe met de productenraming moet worden omgegaan. Hij constateert dat de vragen van mevrouw Mulder wel erg summier zijn beantwoord en hij hoopt dat de ambtenaren met een beter antwoord komen. Hij heeft er met verontrusting kennis van genomen dat als het om toerisme gaat Drenthe landelijk van de derde naar de achtste plaats is gezakt, dit ondanks alle inspanningen van de provincie. Kan de heer Schaap hier een verklaring voor geven?

De heer LOOMAN zegt dat daarom bij de behandeling van de Voorjaarsnota een motie is ingediend waarin er op werd aangedrongen hieraan iets te doen.

De heer HAAR zegt dat zijn fractie staat voor een efficiënte en flexibele inzet van middelen en menskracht en dat dan de programmakosten bepalend zijn. Of dan met interne of externe krachten wordt gewerkt, is minder relevant.

D66 steunt de vraag van de heer Dohle om te onderzoeken of het aantal commissies niet kan worden verkleind tot drie. Hetzelfde geldt voor diens vraag over de kosten van het beantwoorden

van schriftelijke vragen. In het recente overleg met het Onderzoeksbureau over het programma 2005 is een onderzoek naar de communicatiebehoefte van de Drenten met de provincie aan de orde geweest. Als dit onderzoek is geweest, kunnen de staten bekijken welk budget voor een goede en efficiënte communicatie nodig is.

De heer HUIZING vindt de gedachte om de Statencommissies RIM en MWG samen te voegen heel sympathiek. Hij zal deze gedachte in zijn fractie bespreken.

Met betrekking tot het SIS heeft spreker zojuist vernomen dat hij er niet goed mee omgaat.

De heer DIJKS stelt vast dat een inloopsessie dus een goed idee is.

De heer HUIZING herinnert aan de afspraken met betrekking tot de reserves. De PvdA wil beslist niet dat beschikbaar gestelde kredieten voor een deel worden uitgegeven omdat er bijvoorbeeld een aanbestedingsvoordeel is en dat de rest van het geld wordt "weggesluisd", ook al worden er heel nuttige dingen mee gedaan.

Sprekers fractie heeft met de opmerking over de huisvestingskosten alleen bedoeld dat voorkomen moet worden dat sluipenderwijs geld aan het krediet 3 ton wordt toegevoegd.

Met betrekking tot de vaarverbinding Erica-Ter Apel kan spreker leven met het voorstel van de heer Schaap. Hij wil niet dat de plannen verder worden uitgewerkt en dat de uiteindelijke conclusie is dat het twijfelachtig is of het wel een verantwoorde uitgave is.

Op de overige punten komt de fractie van de PvdA in de statenvergadering terug.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN sluit zich met betrekking tot de controle aan bij de opmerkingen van de heer Harleman. Via de tussentijdse rapportage krijgen de staten wel enig inzicht, maar de productenraming kan à la minute veranderen. Het voorstel om de twee commissies samen te voegen zal zij in haar fractie bespreken. Haar technische vragen zal zij aan de medewerkers van de afdeling financiën stellen.

(De heer Huizing verlaat de vergadering.)

De heer DOHLE hoopt dat het Presidium uit deze behandeling van de begroting de conclusie trekt

dat het volgend jaar anders moet. Nu dreigt de discussie te verzanden en bovendien moeten enkele leden van de commissie, waaronder hijzelf, naar het AB SNN.

Het communicatieverhaal is nog niet verwerkt in een budget, maar in ieder geval kan een wezenlijke communicatie niet uit de lopende budgetten gefinancierd worden.

Spreker meent dat organisaties als DBL om ze alert te houden best een taakstelling opgelegd kunnen krijgen.

De heer WIERINGA zegt dat zijn fractie in de statenvergadering haar mening zal geven over alle voorstellen, waaronder de samenvoeging van de Statencommissies MWG en RIM.

De heer HOLMAN vraagt het Presidium goed te bekijken of ook vanwege de agenda's van de komende tijd de Statencommissies RIM en MWG goed samen te voegen zijn. De staten schieten er niets mee op als de agenda van de nieuwe commissie overbelast raakt.

Het CDA is ontevreden over hoe het SIS werkt en is voor een gebruiksvriendelijker en goedkoper systeem als dat bestaat.

De heer DIJKS wijst erop dat het een kwestie van afweging is tot hoever in details wordt gegaan. Het gaat er om of de staten op basis van de verstrekte gegevens goed kunnen controleren. Een van de uitgangspunten van het college voor de organisatie is flexibiliteit van mensen en middelen.

Het college deelt de mening van de PvdA dat er geen geld op de plank moet blijven liggen. Als het geld niet direct uitgegeven kan worden, moet het wel een duidelijke bestemming hebben.

Op de communicatie komt het college als dat nodig mocht zijn nog terug.

De VOORZITTER stelt vast dat de technische vragen volgende week schriftelijk beantwoord worden en dat de heer Dohle zijn voorstel tot agendering van ingekomen stuk A.1 intrekt. De fractie van de PvdA stelt voor de behandeling van agendapunt 11 uit te stellen tot de volgende vergadering en het, in afwijking van de normale agenda, dan bovenaan de agenda te plaatsen. Ook wordt de aanwezigheid van de Commissaris van de Koningin dan gewenst. Spreker zal dit

verzoek in het Presidium inbrengen en rekt op een goede afloop.

De heer HARLEMAN stelt voor ook agendapunt 12 op de agenda van de volgende vergadering te plaatsen. Het is geen politiek-inhoudelijk punt en hoeft niet voorop geplaatst te worden.

De VOORZITTER dankt de fractie van Groen-Links voor haar medewerking.

13. Evaluatie Statenconferentie 17 september 2004

De VOORZITTER deelt mee dat het de bedoeling is duidelijk te maken of met de uitwerking van de in de brief van 28 september opgenomen afspraken kan worden voortgegaan.

De heer BAAS zegt de conferentie niet met het gevoel te hebben verlaten dat dit het nu helemaal was. De dagvoorzitter praatte ontzettend veel en het was opvallend dat de staten de meeste inbreng hadden toen het ging over de stoelen in de statenzaal en de in te richten koffiehoek.

De afspraken 1 tot en met 14 zijn uitstekend op papier gezet, maar hij heeft hierbij wel de afspraak gemist dat tijdens vergaderingen op hoofdlijnen wordt gedebatteerd en technische vragen achterwege blijven.

Spreker ziet de uitwerking van de afspraken met belangstelling tegemoet.

De heer WIERINGA maakt uit het verslag op dat de kaderstellende en controlerende taak van de staten totaal niet uit de verf komt. Om het debat te verbeteren wordt voorgesteld de commissies kleiner te maken. Om het voor de kleinere fracties ook werkbaar te houden, pleit Drents Belang voor het handhaven van twee leden per fractie. Met commissievergaderingen in een andere zaal wordt het probleem niet opgelost.

Staten- en commissieleden moeten benaderbaar zijn en daartoe moet het smoelenboek op de computer met een papieren lijst worden aangevuld.

Als alle commissie- en statenvergaderingen op een dag moeten worden gehouden, hebben de kleine fracties wel meer commissieleden nodig. De fractie van Drents Belang dringt tenslotte aan op meer helderheid in de begroting.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN gaat akkoord met het stuk. De afspraken zijn netjes op papier gezet.

De heer ROUGOOR is het wel met de heer Baas eens dat de voorzitter een grote rol had, maar uiteindelijk heeft hij wel veertien aanknopingspunten voor verbetering van het functioneren van de staten gevonden.

De kaderstellende taak is een integraal onderdeel van de rol van de staten.

Het Almere-model gaat misschien wel ver en het is nog niet duidelijk of met het overnemen van dit model de alle problemen zijn opgelost.

De heer HOLMAN wijst erop dat het meestal andersom is: er is een probleem en daarvoor wordt een oplossing gezocht.

De heer ROUGOOR meent dat juist daarom eerst het probleem goed duidelijk moet zijn. Het is bovendien onduidelijk of dit model wel passend is voor de provinciale besluitvorming, die zich vaak over een langere periode uitstrekt. Er zal een duidelijk pakket van randvoorwaarden en beslismomenten moeten zijn alvorens te besluiten of hiermee wordt doorgegaan. Verder kan ook geprobeerd worden om naast dat van Almere andere modellen te ontwikkelen.

Een eerdere poging om een statenagenda op te stellen had geen succes. Als de uitwerking van afspraak 6 nu geen draagvlak krijgt, moet het verder maar vergeten worden.

De heer HOLMAN zegt hier niets van te begrijpen. Wat wil de PvdA nu?

De heer ROUGOOR zegt gewoon op een aantal aanbevelingen te reageren.

De heer HOLMAN wijst erop dat de afspraken die nu op papier staan, statenbreed onderschreven zijn. Het Presidium moet daar nu mee aan de slag.

De heer ROUGOOR meent dat het Presidium dat heeft gedaan. Wat nu voorligt is een evaluatie.

De heer HOLMAN merkt op dat op statenconferentie heel wat punten naar voren zijn gebracht om juist wel tot een statenagenda te komen, terwijl de heer Rougoor nu zegt dat als deze poging

ook geen succes heeft, het verder maar vergeten moet worden.

De heer ROUGOOR zegt niet tegen een nieuwe poging te zijn, maar daarbij wel de geschiedenis in het oog te willen houden.

De staten moeten zich niet te veel concentreren op hun eigen functioneren, want het gaat vooral om de inhoud. Het beeld moet niet ontstaan dat GS zich bemoeien met de inhoud en PS met de procedures. Die procedures moeten niet helemaal dichtgetimmerd worden, want de politiek moet iets onvoorspelbaars houden.

De heer LANGENKAMP beschouwt de lijst met afspraken als een uitwerking van hetgeen is besproken en daarom kan hij zich de verbazing van de heer Holman wel voorstellen.

De heer VEENSTRA wijst erop dat het punt als een evaluatie is geagendeerd.

De heer LANGENKAMP heeft het anders ingeschat.

De afspraken zijn goed weergegeven en daarom is het niet nodig de discussie over te doen.

De heer ROUGOOR zegt de discussie niet over te doen, maar wat highlights er uit te lichten en wat accenten te plaatsen. Als dat bij de evaluatie niet kan dan hoeft er helemaal niets gezegd te worden.

De heer LOOMAN legt uit dat het Presidium voordat het volop aan de slag gaat nog even controleren of de lijst met afspraken ook werkelijk weergeeft wat de staten in Odoorn hebben uitgesproken. Het Presidium heeft namelijk al eerder een poging gedaan om tot een statenagenda te komen.

De heer HAAR merkt op dat de deze kwestie ook wel schriftelijk had kunnen worden afgehandeld.

De heer LANGENKAMP is het eens met de afspraken. Dat nu met de uitwerking wordt begonnen, is prima en het is logisch dat werkendeweg bepaalde zaken worden bijgeschaafd. Het is hem wel opgevallen dat er nu van uitgegaan wordt dat de staten twee jaar vooruit moeten kunnen kijken (bijlage 2, punt 2c), terwijl dit toch

eerst de hele periode was, al waren het derde en vierde jaar dan wat minder helder.

De heer DOHLE zegt dat voor zijn fractie meer politiek debat en meer betrokkenheid van de burger van belang zijn. Na de vergadering van vanmiddag kan hij alleen maar zeggen: "Ga daarmee aan de gang."

Hij wijst erop dat het niet de bedoeling is alle vergaderingen op een dag te houden, maar om elke week een vergadering te hebben om de gelegenheid te hebben op de actualiteit in te spelen.

Er is meer visie en meer koers van de staten nodig en dat is een opdracht aan de staten zelf.

In januari 2005 behandelt de Eerste Kamer het voorstel tot verkleining van provinciale staten en als dat voorstel wordt aangenomen en Drenthe minder statenleden krijgt, kan ter verdeling van het werk ook besloten worden tweemaal per maand een statenvergadering te houden: eenmaal opiniërend en eenmaal besluitvormend, waarna de commissies helemaal niet meer nodig zijn.

De staten moeten verder, daar gaat het om en om het attractief te houden, zal het anders moeten.

Spreker is tevreden met de evaluatie en deelt niet de mening van de heer Baas dat de conferentie te weinig heeft opgeleverd. De werkgroepen hebben proactief gewerkt en hadden de intentie tot veranderingen te komen.

De heer BAAS zegt te hebben gezegd dat wat de conferentie heeft opgeleverd verder mag worden uitgewerkt. Zijn enige kritiek was ingegeven door hoe hij die dag zelf heeft ervaren.

De heer DOHLE zegt een heel andere ervaring te hebben gehad.

De heer WIERINGA wijst erop dat zijn fractie al vanaf het begin heeft gepleit voor afschaffing van de commissies.

De heer HOLMAN deelt mee dat zijn fractie redelijk tevreden was over de conferentie. Met name de onderlinge discussies hebben het nodige opgeleverd. Als afspraak 2 is gerealiseerd, is er een redelijke statenagenda en hebben de staten de gelegenheid hun rol goed in te vullen. Als de staten echt goed willen functioneren, moeten zij bereid zijn zaken te veranderen.

Natuurlijk zal voor de uitwerking van sommige afspraken overlegd moeten worden met GS, maar de uitkomst moet niet van de inbreng van GS afhankelijk worden gemaakt. Als de staten menen iets nodig te hebben, moet het college weinig ruimte hebben voor een eigen inbreng.

De heer VAN PIJKEREN verzoekt het Presidium met de uitwerking van de afspraken aan de gang te gaan. Hij ziet de resultaten met belangstelling tegemoet.

De heer LOOMAN wijst erop dat in het stappenplan enkele malen de fractievoorzitters en een delegatie uit PS zijn genoemd. Vertrouwen de staten de verdere uitwerking en het overleg met GS nu helemaal aan het Presidium toe, of moet het Presidium voor bepaalde onderwerpen worden uitgebreid?

De heer HOLMAN geeft het Presidium alle ruimte, maar als het Presidium het nodig acht over een bepaald onderwerp met de fractievoorzitters te overleggen, moet het dit vooral doen.

De VOORZITTER constateert dat die mening wordt gedeeld.

Het Presidium zal, hierin ondersteund door de griffie, met de verdere uitwerking aan de slag gaan.

14. Sluiting

De VOORZITTER dankt alle aanwezigen voor hun inbreng en sluit om 17.57 uur de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 24 november 2004.

, voorzitter

, griffier

TOEZEGGING

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 13 oktober 2004 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 5 De heer SCHAAP zegt toe dat het college met een voorstel tot aanpassing van de spelregels van de reserve Flexibel beleid zal komen.
- 6 De heer SCHAAP zegt toe na te zullen gaan wie verantwoordelijk is voor de monitoring van het project Stadsontwikkeling en toerisme Meppel.
- 7 De heer SCHAAP zegt toe ervoor te zullen zorgen dat mevrouw Haarsma de vraag over de bijdrage van de corporaties zal beantwoorden.
- 7 De heer SCHAAP zegt toe de staten een lijstje te zullen sturen met de ingediende, toegekende en afgewezen aanvragen voor een bijdrage uit de reserve Flexibel beleid.
- 15 De heer DIJKS zegt toe dat de staten over de algemene reserves begin 2005 een notitie ter bespreking voorgelegd krijgen.
- 16 De heer DIJKS zegt toe het punt van de verdeling van de opbrengst MRB nogmaals in het IPO ter sprake te zullen brengen.
- 19 De heer SCHAAP zegt toe dat de procedure met betrekking tot de vaarverbinding Erica-Ter Apel op papier zal worden gezet en de staten zal worden toegestuurd.
- 19 De heer DIJKS zegt dat een splitsing zal worden gemaakt in de kosten voor interne medewerkers en externe adviseurs, maar daarvoor nog geen datum te kunnen noemen.

WIJZIGINGSBLAD

Verslag van de op 13 oktober 2004 gehouden vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie.

Pagina 3: Rechterkolom, 4^e regel: Dat dit niet het geval is, blijkt wel uit de eerste alinea onder het kopje "Juridische vorm" op pagina 8.

Aanvullen met:

, van de bijlage bij het statenstuk die door spreker vervolgens wordt geciteerd. Hij vindt het onbegrijpelijk dat juist van een jurist, een juridisch niet onderbouwd stuk naar de commissie komt.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 24 november 2004.

, voorzitter

, griffier